

Ewa Satalecka, DR HAB.
PROFESOR Polsko-Japońskiej Akademii
Technik Komputerowych w Warszawie
DZIEKAN WYDZIAŁU Sztuki Nowych Mediów
ul. Koszykowa 86
02-008 Warszawa
tel. + 48 607081812
email: ewasatalecka@pjatk.edu.pl

BUKOWNO, 21.09.2021

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ
Aleksandra Andreeva,
***Konstrukcja Przekazu. Interaktywna komunikacja
w typografii eksperymentalnej.***

Projekt artystyczno-badawczy prowadzony przez Aleksandrę Andreewę
w Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu
pod opieką dr hab. Katarzyny Dreszer prof. UAP
we współpracy z dr Marcinem Markowskim

Na przedstawioną mi do recenzji pracę doktorską Pani
Aleksandry Andreevy składają się:

- portfolio;
  - album dokumentujący dzieło plastyczne – „Type Deconstr/Action – Badanie Kontekstów Metaforycznych i Transformacji Form Typograficznych”;
  - rozprawa – książka autorstwa kandydatki pt. „Konstrukcja Przekazu. Interaktywna Komunikacja w Typografii Eksperymentalnej”;
  - *curriculum vitae* kandydatki, uwzględniające wykaz dorobku artystycznego, naukowego, dydaktycznego oraz dokumentację wystaw wyróżnień i publikacji.
- Dokumenty otrzymałam w wersji wydrukowanej i cyfrowej. Wszystkie przygotowane z najwyższą starannością.

1

Dokumentacja została sporządzona w sposób klarowny, uporządkowany i estetyczny.

Pani Aleksandra Andreeva odebrała staranne wykształcenie w dziedzinie sztuk plastycznych, poznając tajniki pracy twórczej na uczelniach w Kursku, Poznaniu i Lizbonie. Pogłębiała swoją wiedzę specjalistyczną w obszarze typografii, uczestnicząc w licznych międzynarodowych warsztatach, szkoleniach i konferencjach. Dzieli się nią, prowadząc zajęcia dla dzieci i wspierając, jako wolontariuszka, akcje humanitarne.

Swoje prace projektowe poddawała, z sukcesem, ocenie międzynarodowych zespołów jurorskich konkursów i wystaw w Meksyku, USA, Rosji, Polsce i na Ukrainie. Jest laureatką licznych międzynarodowych konkursów typograficznych.

Przedstawione mi do oceny portfolio stanowi imponujący zbiór doskonałych projektów, pięknych, klarownych, przejrzystych form. Znajdziemy w nim zarówno prace użytkowe, jak i eksperymenty artystyczne na najwyższym poziomie.

Pani Aleksandra Andreeva prowadzi badania teoretyczne, na podstawie których pisze teksty poświęcone zagadnieniom typograficznym. Skala jej zainteresowań obejmuje zagadnienia historyczne, związane z literą drukowaną, zastosowanie tekstu w architekturze i współczesne działania wielomedialne, z naciskiem na komponent autorskiego doświadczenia.

Wiedza zdobyta w czasie badań znajduje wyraźne odbicie w praktyce: proponowane przez Andreevą w projekcie doktorskim śmiałe rozwiązania kompozycyjne i formalne, stanowią niebanalną kontynuację najlepszych tradycji awangardy europejskiej 20 wieku. W pracach Andreevey widoczne są: miłość do tematu i zaangażowanie, które wspólnie z dążeniem do perfekcjonizmu przynoszą wyśmienite rezultaty wizualne, zarówno w edycji form drukarskich, jak i animacji oraz instalacji w przestrzeni publicznej. Interesują ją nowe technologie VR i AR i stosuje je z powodzeniem, nieprzesadnie, adekwatnie do potrzeb projektu.

Podjęty temat badań i projektu nie jest nowatorski, wpisuje się natomiast pięknie w continuum eksperymentu artystycznego i poszukiwania ciekawych, awangardowych rozwiązań w wypowiedzi artystycznej.

OCENA PROJEKTU

Przedstawione mi do recenzji dzieło w pełni wyczerpuje temat zawarty w tytule rozprawy doktorskiej Aleksandry Andreevey: „Konstrukcja Przekazu. Interaktywna Komunikacja w Typografii Eksperymentalnej”. Kandydatka, składając wniosek o otwarcie przewodu, zakładała stworzenie serii projektów typograficznych o charakterze interaktywnym. Jej zamiarem było wyjście poza ramy utartego doświadczenia tekstu w przestrzeni miejskiej i odwołanie się do przeżycia poprzez grę/zabawę, prowokującą uczestnika performance do refleksji.

Deklarowała przeprowadzenie analizy aspektów semantycznych i filozoficznych dostępnych, eksperymentalnych, projektów typograficznych. W publikacji planowała podzielić się refleksją na temat interpretacji pojęcia „typografii eksperymentalnej”, różnie definiowanej w bogatej bibliografii, zależnie od czasu i autora. Kandydatka perfekcyjnie wywiązała się z założonych zamiarów. Zastosowane przez Andreevę rozwiązania metodyczne i projektowe w pełni odpowiadają zakładanym celom. Struktura pracy jest logiczna i całkowicie im podporządkowana. Jej autorskie działania artystyczne znajdują silną podbudowę i uzasadnienie w przedstawionych w dysertacji przykładach już istniejących dzieł.

Poddawany ocenie **projekt oceniam** jako bardzo dobry artystycznie, wysoce kreatywny i pobudzający do refleksji. Praca jest samodzielna i głęboko przemyślana. Do zalet pracy zaliczam:

- śmiałą, swobodną wypowiedź artystyczną – unikalną w czasach zdominowanych przez użytkowość i użyteczność, traktowane dosłownie;
- poetyckość i filozoficzną refleksyjność podjętych działań;
- odważną próbę tworzenia własnego kodu komunikacyjnego;
- mądre działania eksperymentalne w zakresie czytelności formy w ruchu (być może przydatne później w codziennym działaniu projektowym);
- doskonałe połączenie abstrakcyjnego obrazu i dźwięku, klarownie wyrażające intencje emocjonalne zawarte w tytułach;
- tworzenie artystycznej przestrzeni komunikacyjnej opartej o solidną wiedzę teoretyczną – nieczęsto spotykana erudycja;
- poprawny język akademicki, czytelną narrację i przykuwający uwagę materiał ilustracyjny;
- dbałe opracowanie graficzne;
- wysoce estetyczny, a przy tym logiczny i jasny sposób prezentacji z szacunkiem dla odbiorcy.

Do braków mogłabym zaliczyć, szczególnie w rozdziale poświęconym wyobraźni, nieobecność refleksji dotyczącej interdyscyplinarnych aspektów badawczych komunikacji wizualnej, w tym neuro-nauk.

Autorka bazuje wyłącznie na refleksji humanistycznej (w tym semiotyce oraz filozofii) i artystycznej, nie dotyka efektów dynamicznie rozwijającej się współpracy neurologów i przedstawicieli innych dyscyplin. Ale to drobiazg wobec cytowanej, przebogatej literatury i materiałów dokumentalnych. Przedstawiona mi do recenzji publikacja powinna wejść do kanonu lektur obowiązkowych dla osób zainteresowanych współczesną typografią i komunikacją tekstem. Nie było dotychczas podobnego opracowania.

OCENA DOROBKU ARTYSTYCZNEGO

Wykazane przez kandydatkę w portfolio i nocie biograficznej działania artystyczne, badawcze i edukacyjne oraz publikacje, budzą szacunek dla jej zaangażowania zarówno twórczego, naukowego jak i edukacyjnego. Dorobek w tym zakresie oceniam jako zasługujący na wyróżnienie.

KONKLUZJA:

Po wnikliwej analizie dostarczonych materiałów tj. dorobku artystycznego, osiągnięć artystyczno-naukowych oraz dydaktycznych i projektu doktorskiego pt. „Konstrukcja Przekazu. Interaktywna Komunikacja w Typografii Eksperymentalnej” (części teoretycznej i dzieła projektowego), stwierdzam, że praca Pani Aleksandry Andreevey stanowi oryginalne dokonanie artystyczno-projektowe oraz spełnia wszelkie niezbędne wymogi, określone w Ustawie z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym w zakresie sztuki w dziedzinie sztuki plastyczne w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne, w której to dyscyplinie przewód został wszczęty.

Wnioskuje zatem o nadanie Pani Aleksandrze Andreevey stopnia doktora sztuki w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 20.09.2018) oraz proponuję wyróżnienie Jej pracy.

Ewa Satalecka